

Nr. K4/I36-2 Prot.
Nr. Dok. 202502687/2

Tiranë __30__/_07__/_2025

Lënda: Rekomandime për inspektimin e kryer në Komisariatit të Policisë Mirditë.

Drejtuar: z. Arben MARKU
Shef i Komisarariatit të Policisë Mirditë

RRËSHEN

Drejtues i parë z. Altin MENE
Drejtor i Drejtorisë Vendore të Policisë

LEZHË

Për dijeni: Drejtues Madhor z. Ilir Proda
Drejtor i Përgjithshëm i Policisë të Shtetit

TIRANË

Të nderuar zotërinj,

Duke ju falënderuar për bashkëpunimin e deritanishëm midis institucioneve tona, si dhe duke vlerësuar angazhimin për punën e stafit të institucionit që ju drejtoni, në vijim po ju njohim me gjetjet dhe rekomandimet nga inspektimi i kryer në ambientet e privimit të lirisë së personit në Komisarariatit të Policisë Rrëshen nga Institucioni i Avokatit të Popullit.

Avokati i Popullit, në rolin e Mekanizmit Kombëtar për Parandalimin e Torturës, trajtimit ose dënimit të egër, çnjerëzor ose poshtërues, në vijim Mekanizmi Kombëtar, bazuar në nenin 19/1 të ligjit Nr. 8454, datë 04.02.1999 "Për Avokatin e Popullit", i ndryshuar, kreu një inspektim në Komisarariatit të Policisë Rrëshen në datën 28.04.2025, sipas një Plani Inspektimi vjetor të miratuar nga Avokati i Popullit. Në përbërje të grupit inspektues ishin z. Vullnet Topalli dhe z. Hazbi Selita me detyrë nd/komisionerë, pranë Mekanizmit Kombëtar.

Qëllimi i inspektimit ishte vlerësimi i përgjithshëm i respektimit të të drejtave themelore të shoqëruarve/ndaluarve/arrestuarve, të cilat ju garantohen në Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë, Kodin e Procedurës Penale, ligjin nr.82/2024 "Për Policinë e Shtetit", aktet nënligjore, si dhe standardet ndërkombëtare për mbrojtjen e të drejtave themelore të personave të privuar nga liria në mjediset e policisë. Inspektimi ishte i paparalajmëruar.

Bazuar në legjislacionin vendas dhe standardet ndërkombëtare, MKPT mund të vizitojë në çdo kohë dhe pa paralajmërim, të gjitha vendet ku mbahen personat e privuar nga liria, përfshirë organet e policisë në nivel vendor, burgjet, qendrat e pritjes provizore të migrantëve të parregullt, qendrat ku mbahen shtetasit e huaj të privuar nga liria dhe azilkërkuesit, si dhe institucionet psikiatrike e shtëpitë e të moshuarve.

Në këtë kuadër, grupi i inspektimit verifikoi zbatimin e kushteve dhe kriterëve ligjore të shoqërimit nga punonjësit e policisë të komisariatit, inspektoi ambientet që ndodhen në mjedisin e shoqërimit, kontrolloi dokumentacionin që ndodhej në zyrën e informacionit, si dhe procedurat që ndjekin punonjësit e policisë sipas kërkesave të parashikuara në procedurat standarde të punës: *“Rregullat për trajtimin e shtetasve që shoqërohen në mjediset e policisë”* miratuar me Urdhrin Nr. 894, datë 19.07.2022, të Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit, si dhe u verifikua gjithashtu edhe zbatimi i rekomandimeve të MKPT-së nga inspektimi i mëparshëm i kryer në ambientin e shoqërimit të Komisariatit të Policisë Rrëshen¹.

Institucioni i Avokati i Popullit, pasi u njoh me konstatimet e grupit inspektues të MKPT-së, ka detyrimin ligjor t’ju parashtrojë konkluzionet përfundimtare të referuara si më poshtë vijon:

Shënime të përgjithshme

Në përputhje me metodologjinë e zhvillimit të inspektimit në institucionet ku mbahen e trajtohen shtetas të privuar nga liria, në mungesë të shefit të Komisariatit, grupi inspektues u takua me shefin e Komisariatit të Policisë Mirditë z. Arben Marku, i cili u vu në dijeni lidhur me qëllimin e inspektimit.

Në vijim të takimit, z. Marku informoi grupin e inspektimit, mbi masat e marra për realizimin e rekomandimeve të lëna nga Avokati i Popullit referuar inspektimit të mëparshëm, lidhur me përmirësimin e kushteve të ambienteve të shoqërimit të këtij Komisariati sipas procedurave standarde dhe për rritjen e performancës së punonjësve të policisë për respektimin e të drejtave ligjore të shtetasve të shoqëruar dhe të arrestuar/ndaluar.

Grupi i inspektimit, pasi mori informacionin e nevojshëm vijoi takimin me punonjësit e policisë që shërbenin në zyrën e informacionit dhe në dhomat e shoqërimit. Theksojmë se, punonjësit e policisë u treguan bashkëpunues dhe transparent gjatë komunikimit dhe inspektimit, që zhvilloi grupi inspektues në ambientet e këtij Komisariati.

Grupi i inspektimit, në vijim inspektoi ambientet e shoqërimit, zyrat e punonjësve të policisë, si dhe u njoh me dokumentacionin përkatës ku pasqyroheshin veprimet e kryera me personat e shoqëruar dhe të arrestuar/ ndaluar.

Nga informacioni i punonjësve të Komisariatit, si dhe nga verifikimi i zbatimit të rekomandimeve të Institucionit të Avokatit të Popullit në inspektimin e mëparshëm, rezultoi se:

1. Ishte zbatuar rekomandimi, për ndërtimin e një tualeti të pajisur me mjetet e domosdoshme për këtë qëllim, brenda apo ngjitur me ambientin e shoqërimit të

¹ Shkresë Nr. KI42-2 prot., datë 08.08.2024 *“Rekomandim për inspektimin e kryer në ambientin e shoqërimit të Komisariatit të Policisë Rrëshen”*.

Komisariatit të Policisë Mirditë, për shtetaset gra të shoqëruara, ndaluara/arrestuara në konflikt me ligjin².

Ndërkohë, grupi i inspektimit konstatoi se:

2. Nuk ishte zbatuar rekomandimi për gjetjen e fondeve përkatëse, për të mundësuar rikonstruksionin e përgjithshëm të godinës së Komisariatit të Policisë Mirditë, me qëllim për ta kthyer atë në një institucion me standarde bashkëkohore dhe dinjtoze, si për personat e shoqëruar, arrestuar/ndaluar, ashtu edhe për punonjësit e policisë.
3. Nuk ishte zbatuar rekomandimi për krijimin e një ambienti të përshtatshëm për intervistimin/marrjen në pyetje të shtetasve, gjatë kryerjes së veprimeve procedurale nga specialistët dhe punonjësit e policisë në këtë institucion, si dhe të ndërpritet praktika e marrjes në pyetje të personave të shoqëruar në zyrat e punës të punonjësve të policisë të Komisariatit³.
4. Nuk ishte zbatuar rekomandimi për krijimin e zyrave të posaçme për intervistimin e personave të mitur, duke ofruar një ambient të përshtatshëm që duhet të jetë i rregulluar në mënyrë të posaçme për zhvillimin e bisedave me fëmijët.
5. Nuk ishte zbatuar rekomandimi për krijimin e një ambienti të përshtatshëm ku intervistohen/merren në pyetje shtetasit, gjatë kryerjes së veprimeve procedurale nga specialistët dhe punonjësit e policisë, si dhe monitorimi i tyre me kamera.
6. Nuk ishte zbatuar rekomandimi për sigurimin e sistemit të ngrohjes ose vendosjen e pajisjeve elektrike në dhomën e shoqërimit, për ngrohjen e këtyre ambienteve kryesisht në periudhën e dimrit.
7. Nuk ishte zbatuar rekomandimi për afishimin në ambientin e shoqërimit dhe në zyrën e informacionit të komisariatit, të listës së avokatëve mbrojtës të miratuar nga Dhoma Kombëtare e Avokatisë.

Avokati i Popullit shpreh shqetësimin e thellë se nuk ka asnjë angazhim nga Drejtuesit e Strukturave të Policisë së Shtetit për adresimin e problematikave dhe zgjidhjen e tyre, të cilat lidhen ngushtësisht me mbrojtjen e të drejtave të njeriut dhe sigurinë ligjore në rastet kur një individ ndodhet nën mbikëqyrjen e organeve të rendit. Personi i shoqëruar duhet të trajtohet me dinjitet dhe të ketë kushte të përshtatshme gjatë qëndrimit në komisariat (ngrohje, ujë, kushte sanitare).

Në përfundim të inspektimit, grupi i monitorimit konstatoi se, në ambientet e shoqërimit në Komisaratin e Policisë Mirditë, vazhdonin të ishin të pranishme disa problematika, si më poshtë vijon:

Ambientet e shoqërimit dhe kushtet e tyre

Në Komisaratin e Policisë Mirditë, mjedisi i shoqërimit ishte i ndërtuar pjesërisht sipas kërkesave të ligjit nr. 82/2024 “Për Policinë e Shtetit”, dhe procedurat standarde “Rregullat

² Kthim përgjigje të rekomandimit tonë me numer 7669/1 prot, datë 11.10.2024

³ Kreu VII, pika 4/d e procedurës standarde “Rregullat për trajtimin e shtetasve që shoqërohen në mjediset e policisë”.

për trajtimin e shtetasve që shoqërohen në mjediset e policisë” miratuar me Urdhrin nr. 894, datë 19.07.2022 të Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit.

Grupi i inspektimit, konstatoi se, në ambientin e shoqërimit ndodheshin 3 (tre) dhoma shoqërimi, nga të cilat 2 (dy) dhoma shërbenin për shoqërimin, mbajtjen dhe trajtimin e personave në mjediset e Komisarariatit të Policisë për personat e rritur (burra dhe gra)⁴, ndërsa ambienti tjetër i cili ishte për shoqërimin e personave të mitur ishte kthyer në dhomë për ruajtjen dhe administrimin e provave materiale nga organi i Prokurorisë dhe ishte i mbyllur.

Në ambientin e shoqërimit nuk kishte dhomë të veçantë për marrjen në pyetje/intervistimin e shtetasve. Në çdo rast, intervistimi i personave të shoqëruar kryhej në zyrat e punës të punonjësve të policisë. Njëkohësisht edhe kryerja e veprimeve procedurale nga oficerët e policisë gjyqësore dhe komunikimi i masës së sigurisë të personave për kalimin nga dhomat e shoqërimit në dhomat e sigurisë, kryhej në zyrat e punës së punonjësve të policisë.

Në Procedurën Standarde të Punës “Rregullat për trajtimin e shtetasve që shoqërohen në mjediset e policisë”, me Urdhërin: nr. 894, dt. 19.07. 2022, të Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit përcaktohet qartë se: *Pranë dhomave të shoqërimit dhe pjesë të këtij sistemi projektohen dhe ndërtohen ambiente të posaçme si: i.1 Dhomë për intervistimin/marrjen në pyetje të personave të shoqëruar para se të akomodohen/futen në dhomat e sigurisë të DVP/komisariatit të policisë (personat që do të arrestohen/ndalohen).*

Ambienti i dhomave ishte me sipërfaqe dhe hapësirë të bollshme për qëndrimin dhe trajtimin e të shoqëruarve, duke krijuar kushte për trajtim dinjitoz dhe garantimin e të drejtave që ju njeh ligji këtyre personave.

Këto ambiente ishin me sipërfaqe 5x3m2 me hapësirë sipas standardeve për qëndrimin deri në 8 persona të shoqëruar, të ndaluar apo të arrestuar në Komisariatin e Policisë Mirditë.

Dhomat e shoqërimit kishin dritare që lejonin ajrim dhe ndriçim natyral, si dhe ndriçim nga rrjeti elektrik. Dhomat ishin të lyera, të pastra nga ana higjienike, të pajisura me orënditë e nevojshme, si tavolinë dhe karrige për qëndrimin ulur të shtetasve të shoqëruar. Dhomat e shoqërimit nuk kishin sistem ngrohjeje/ftohjeje.

Në fundit të korridorit të ambientit të shoqërimit ndodheshin dy tualete, të ndara më vete për femra dhe meshkuj, me ujë të rrjedhshëm 24 orë dhe të pajisura me të gjitha mjetet e domosdoshme për këtë qëllim.

Mjediset e dhomave të shoqërimit, ambientet e brendshme dhe pjesa e jashtme e Komisarariatit, ishin të survejuara nga sistemi i kamerave përgjatë 24 orëve.

Në Komisariatin e Policisë Mirditë, gjatë periudhës 01.01.2025 deri më 29.04.2025 ishin të shoqëruar, të ndaluar apo të arrestuar dhe të evidentuar në regjistrin e shoqërimit **40** persona, nga të cilët 39 shtetas madhorë burra dhe 1 shtetas i mitur, ndërsa shtetase femra të shoqëruara në konflikt me ligjin nuk kishte gjatë kësaj periudhe, sipas përcaktimeve të bëra sipas nenin 19 dhe 25/1 të ligjit “Për Policinë e Shtetit”. Në momentin e inspektimit nuk kishte asnjë shtetas në dhomat e shoqërimit.

⁴ Kreu VI, pika 3 e procedurës standarde “Rregullat teknike të shoqërimit në mjediset e Policisë së Shtetit”.

Nga verifikimi i regjistrit të marrjes dhe dorëzimit të personave të shoqëruar dhe kopjeve të procesverbalit të veprimeve të kryera nga punonjësi i policisë me personin e shoqëruar, në rubrikën me shënimet në lidhje me ankesat/kërkesat e të shoqëruarve rezultoi se, për vitin 2025 nuk kishte asnjë ankesë të regjistruar.

Gjatë inspektimit u konstatua se në këtë Komisariat zbatohet detyrimi ligjor i parashikuar në nenin 19/5 dhe nenin 25/5 të ligjit nr. 82/2024 “Për Policinë e Shtetit”, si dhe në kapitullin VII, pika a.3.4 të procedurave standarde për plotësimin dhe dhënien e procesverbalit të veprimeve të kryera me të shoqëruarit nga punonjësit e policisë që ishin ngarkuar me detyrën e kryerjes së verifikimit dhe trajtimin e çështjes përkatëse.

Më tej u evidentuan disa praktika të njepasnjëshme ku rezultoi se, në përfundim të procedurave dhe veprimeve të kryera nga punonjësit e policisë të Komisarariatit, mbaheshin procesverbalet përkatëse dhe një kopje e firmosur i jepej personit të shoqëruar.

Ambientet e sigurisë dhe kushtet e tyre

Në Komisariatin e Policisë Mirditë nuk kishte ambiente të sigurisë. Personat e arrestuar/ndaluar pasi evidentoheshin në regjistrin përkatës, dërgoheshin menjëherë në dhomat e sigurisë të Komisarariatit të Policisë Lezhë.

Regjistri i personave të shoqëruar, ndaluar/arrestuar si dhe trajtimi i tyre.

Gjatë inspektimit u konstatua se në Komisariatin e Policisë Rrezhen, “Regjistri i evidentimit të dhënave për personat e shoqëruar” ishte i tipit “Model Nr. 1” konform me procedurat standarde “Rregullat për trajtimin e shtetasve që shoqërohen në mjediset e policisë” miratuar me Urdhrin Nr. 894, datë 19.07.2022 të Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit dhe ishte i sekretuar. Të gjithë personat e shoqëruar në organin e policisë sipas dispozitave të parashikuara në ligjin Nr. 82/2024 “Për Policinë e Shtetit”, regjistroheshin në këtë regjistër nga punonjësit e zyrës së informacionit.

Nga këqyrja e këtij regjistri rezultoi se:

Koha e qëndrimit në gjendje shoqërimi e shtetasve ishte e ndryshme nga 1 orë deri në 4 orë në raste të veçanta. Rubrikat e regjistrit ishin plotësuar në mënyrë korrekte, me përgjegjësi dhe saktësi nga punonjësit e policisë.

Në këtë Komisariat kishte regjistër për personat e ndaluar/arrestuar, ku evidentoheshin të gjitha rastet e ndalimeve dhe arrestimeve të kryera nga punonjësit e këtij organi, i cili ishte i sekretuar. Nga verifikimi i këtij regjistri rezultoi se në rastet e arrestimeve dhe të ndalimeve të personave të shoqëruar, ora e arrestimit/ndalimit përputhej me orën e shoqërimit të tyre në organin e policisë. Avokati i Popullit sqaron se ora e shoqërimit është ajo e vendosjes së personit në mbikëqyrjen policore dhe jo ajo e futjes brenda ndërtesës së Komisarariatit. Për këtë arsye duhen marrë masat përkatëse.

Gjithashtu, në këtë Komisariat administrohet regjistër për të miturit të shoqëruar në konflikt me ligjin, ku evidentoheshin të gjithë rastet e të miturve të shoqëruar në këto ambiente, në të cilin u konstatua se të gjithë rubrikat e regjistrit ishin plotësuar në mënyrë korrekte dhe

regjistri ishte i sekretuar. Nga këqyrja e këtij regjistri rezultoi se gjatë vitit 2025 ishte i shoqëruar vetëm 1 mitur në konflikt me ligjin⁵.

Në këtë komisarariat kishte regjistër për evidentimin e kërkesë/ankesave të personave të shoqëruar, të arrestuar dhe të ndaluar, sikurse parashikohet në nenin 24 të ligjit nr.82/2024 “Për Policinë e Shtetit”, por gjatë vitit 2025 nuk ishte evidentuar asnjë ankesë apo kërkesë nga ana e këtyre personave.

Ambientet e intervistimit

Në Komisarlatin e Policisë Mirditë oficerët e policisë gjyqësore i kryenin veprimet procedurale me shtetasit në zyrat e tyre, të cilat nuk ishin të monitoruara me sistem monitorimi me kamera. Ndërkohë në këtë organ nuk kishte ambiente të veçanta intervistimi të monitoruara me kamera gjatë kryerjes së veprimeve procedurale nga oficerët e policisë gjyqësore.

Lidhur me këtë fakt, Avokati i Popullit nisur edhe nga inspektimet e mëparshme ka rekomanduar marrjen e masave për ndërtimin e zyrave të dedikuara ku merren në pyetje shtetasit gjatë kryerjes së veprimeve procedurale nga oficerët e policisë gjyqësore dhe instalimin e sistemit të monitorimit me kamera pranë tyre, por është konstatuar se sërish ky rekomandim nuk është plotësuar⁶.

Institucioni i Avokatit të Popullit, duke iu referuar standardeve ndërkombëtare, e konsideron procesin e monitorimit filmik, një element parësor për mbrojtjen e të drejtave dhe lirive të njeriut, pasi ka efekt parandalues për kryerjen e veprave të dhunshme dhe të dënueshme, si nga ana e punonjësit të policisë së shtetit, ashtu dhe nga vetë të shoqëruarve, ndaluarve e arrestuarve.

Ky standard ka gjetur rregullim tashmë edhe në procedurat standarde “*Rregullat për trajtimin e shtetasve që shoqërohen në mjediset e policisë*”, miratuar me Urdhrin Nr.894, datë 19.07.2022 të Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit, duke u shndërruar në rregull të detyruar për strukturat qendrore dhe vendore të Policisë së Shtetit. Në këtë dokument shprehet qartë se, në mjedisin ku ndodhen dhomat e shoqërimit, duhet të krijohet dhe një dhomë për intervistimin/marrjen në pyetje të personave të shoqëruar para se të akomodohen/futen në dhomat e sigurisë të DVP/komisariatit të policisë (personat që do të arrestohen/ndalohen). Ky ambient përveç kushteve të përcaktuara për dhomat e shoqërimit duhet të plotësojë dhe kushtet për: “*Instalimin e sistemeve dhe pajisjeve për regjistrimin elektronik audio dhe video të të gjitha veprimeve procedurale që kryhen me personin e shoqëruar nga oficerët e Policisë Gjyqësore, para se personi të akomodohet në dhomat e sigurisë të DVP/komisariatit të policisë si i arrestuar/ndaluar*”⁷. Dokumentimi elektronik i

⁵ Detyrim i përcaktuar nga ligji Nr.37/2017 “Kodi i Drejtësisë Penale për të Mitur”.

⁶ “Një sistem i monitorimit të vazhdueshëm i standarteve dhe procedurave të intervistave të policisë duhet vënë në zbatim, po ashtu; kjo kërkon një regjistrim të saktë të intervistave të personave në ambientet e policisë, të cilat, nëse është e mundur duhet të zhvillohen me pajisje regjistruese elektronike (audio dhe/video). Duhet të kërkohej që të regjistrohet në mënyrë sistematike koha kur ka filluar dhe mbaruar intervista, ndonjë kërkesë të bërë nga i ndaluari gjatë intervistës, si dhe të personave të pranishëm gjatë çdo interviste.” Raporti i CPT-së për Armeninë: CPT/Inf (2016) 31 [par.20].

Konsulto:<https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=09000016806bf46f>

⁷ Kreu VI, pika 4/i.1.1 të procedurave standarde “*Rregullat për trajtimin e shtetasve që shoqërohen në mjediset e policisë*”.

intervistimit të personave të shoqëruar është një masë tepër efikase për parandalimin e dhunës psikologjike.

Në raportin drejtuar Qeverisë Shqiptare mbi vizitën e Komitetit të Parandalimit të Torturës në Shqipëri të kryer në datat 4-15 maj 2023 është evidentuar qartë nevoja e krijimit të dhomave të intervistimit: *“Në fakt, një strukturë e tillë mund të sigurojë një regjistrim të plotë dhe autentik të procesit të intervistimit, duke lehtësuar në masë të madhe hetimin e çdo pretendimi për keqtrajtim. Ky fakt është në interes si të personave që janë keqtrajtuar nga policia, ashtu edhe të punonjësve të policisë që janë përballur me pretendime të pabaza se janë përfshirë në keqtrajtime fizike apo presione psikologjike.*

Në parim, regjistrimi audio-vizual duhet të mbulojë të gjitha fazat e marrjes në pyetje nga policia, duke përfshirë dhënien e informacionit për të drejtat në fillim të intervistës. Kjo do të sigurojë që marrja në pyetje nga ana e policisë të kryhet në përputhje me ligjin dhe do të ndihmojë në parandalimin e çdo praktike të nënshtrimit të personave të ndaluar në marrje në pyetje joformale përpara marrjes në pyetje zyrtare”.

CPT inkurajon autoritetet shqiptare të zgjerojnë aplikimin e regjistrimit audio-vizual të intervistave të policisë për marrjen në pyetje të të gjithë personave të shoqëruar”⁸.

Gjithashtu, Komisariati i Policisë Mirditë nuk posedon hapësirë të posaçme për biseda apo intervistim me fëmijët e mitur. Mekanizmi Kombëtar e konsideron me rëndësi të veçantë faktin se bisedat me fëmijët duhet të realizohen në një ambient të përshtatshëm që duhet të jetë i rregulluar në mënyrë të posaçme për zhvillimin e bisedave, pasi nga intervistimi i tyre në zyrat e punës të specialistëve të policisë, mund të shkaktohet traumatizim plotësues i fëmijëve.

Nga monitorimi i zyrave të punonjësve të policisë, nuk u gjetën sende, prania e të cilave të ekspozonte dhunë tek personat me të cilët ata kryenin veprime procedurale.

Ndihma juridike dhe psikologjike

Grupi i inspektimit konstatoi se në momentin e inspektimit, në dhomat e shoqërimit nuk kishte asnjë person të shoqëruar. Në mungesë të tyre, u intervistuan punonjësit e policisë që kryejnë veprime procedurale me personat e shoqëruar, ku rezultoi se, në rastet kur të ndaluarit/arrestuarit madhorë nuk kishin mundësi financiare për të pajtuar avokat privat dhe kërkonin ndihmë juridike, atyre iu sigurohej asistencë ligjore apo mbrojtja me avokat, nga zyrat e avokatisë që funksionojnë në qytetin e Rëshenit

Nga inspektimi u evidentua se, në zyrën e informacionit dhe ambientin e shoqërimit, nuk ishte e afishuar lista e avokatëve të miratuar nga Dhoma Kombëtare e Avokatisë Tiranë. Nga informacioni, kjo listë **nuk** ishte dërguar në DVP Lezhë, e cila më tej duhet të vihet në dispozicion të komisariateve të policisë në varësi të saj.

Sipas informacionit, përgjithësisht avokati paraqitej në mjediset e policisë jo më vonë se 1 orë nga momenti i njoftimit nga personeli i shërbimit ose nga specialistët e policisë të ngarkuar për kryerjen e veprimeve procedurale me të shoqëruarin apo të arrestuarin e dyshuar

⁸ Electronic recording of police intervistës (Regjistrimi elektronik i marrjes në pyetje nga ana e policisë) fq.13, <https://rm.coe.int/1680ae233b>.

për kryerjen e veprës penale. Në regjistrin ku evidentohen takimet e të shoqëruarve me avokatin mbrojtës, shënohej emri dhe mbiemri i avokatit, si dhe ora e takimit, por jo ora e njoftimit.

CPT gjatë vizitës inspektuese në Shqipëri të zhvilluar në periudhën 4-15 Maj 2023 në institucionet policore, në raportin dërguar autoriteteve të Qeverisë së Shqipërisë, përsa i përket masave mbrojtëse themelore kundër keqtrajtimit të personit (përkatësisht, e drejta e njoftimit për ndalimin dhe e drejta për avokat dhe mjek), ka konstatuar se: *“Delegacioni dëgjoi disa pretendime se oficerët e policisë kishin pranuar kërkesat e tyre për avokat kryesisht vetëm pas një vonese të konsiderueshme, në mënyrë që të mund t’i pyesnin ata në mënyrë joformale për veprën e dyshuar pa praninë e një avokati. Gjithashtu janë marrë ankesa se avokatët kryesisht nuk kanë ofruar ndonjë ndihmë kuptimplotë. Për më shumë, informacioni i mbledhur gjatë vizitës sugjeronte se ekzaminimi fillestar mjekësor i personave të ndaluar në përgjithësi ishte ende i kufizuar tek pyetjet për gjendjen e tyre shëndetësore, pa kryer një ekzaminim fizik”*.

Përsa më sipër, CPT ka rekomanduar që: *“Autoritetet shqiptare duhet t’u kujtojnë të gjithë oficerëve të policisë detyrimin ligjor për t’i dhënë akses ndaj një avokati që nga fillimi i heqjes së lirisë së një personi. Gjithashtu, duhet të ndërmerren hapa në konsultim me Dhomën e Avokatëve për t’u siguruar që avokatëve kryesisht t’u kujtohet roli i tyre kyç në parandalimin e keqtrajtimit duke qenë të pranishëm në komisariatet e policisë dhe duke ndërhyrë që në fillim të privimit të lirisë, duke përfaqësuar sa më mirë të munden interesat e personave që janë të mandatuar të ndihmojnë dhe, më konkretisht, duke ndërmarrë veprimet e duhura sa herë që ka tregues se persona të tillë janë keqtrajtuar (ose mund të jenë) keqtrajtuar nga policia. Gjithashtu, duhet të ndërmerren hapa për të promovuar, në kuadrin e trajnimit fillestar dhe të vazhdueshëm të avokatëve, një kulturë ku mosndjekja e akuzave për keqtrajtim policor të konsiderohet si joetike dhe joprofesionale”*⁹.

Gjithashtu, u evidentua se në mjedisin e shoqërimit mungonte edhe lista e psikologëve e miratuar nga Urdhri i Psikologut në Tiranë. Pavarësisht kësaj, në rastet kur i shoqëruari apo i ndaluar/arrestuari ishte i mitur, psikologu sigurohej në bashkëpunim me Bashkinë dhe shkollën e mesme të qytetit të Rrëshenit.

Informimi i personave të shoqëruar që në momentin e hyrjes në mjedisin e komisariatit, njohja dhe respektimi i të drejtave ligjore që gëzojnë personat e shoqëruar në polici, trajtimi dinjitoz i shtetasve gjatë kohës së shoqërimit, si dhe dhënia e procesverbalit të veprimeve të kryera me të shoqëruarit nga punonjësit e policisë që ishin ngarkuar me detyrën e kryerjes së verifikimit dhe trajtimit të çështjes përkatëse, zbatohet sipas kërkesave të parashikuara në nenin 19/5 dhe 25/5 të ligjit Nr.82/2024 “Për Policinë e Shtetit”, si dhe aktet nënligjore në zbatim të tij¹⁰.

Gjithashtu përgjatë inspektimit konstatuam se personave të shoqëruar nga policia **nuk ju jepej informacioni për të drejtat e tyre në formë shkresore**, që nga fillimi i privimit të lirisë, për të siguruar informim të qartë në lidhje me të drejtat ligjore / procedurale që ata kanë.

Mekanizmi Kombëtar për Parandalimin e Torturës sugjeron dhënien e kartës të drejtave që në momentin e hyrjes në komisariat . Rekomandimi i MKPT-së, në përmbajtjen e tij nënkupton që karta me të drejtat që gëzojnë personat kur hyjnë në mjediset e policisë, duhet

⁹ efaidnbmnnnibpcajpcgglefindmkaj/https://rm.coe.int/1680ae233b

¹⁰ Ligji Nr. 82/2024 “Për Policinë e Shtetit”.

tu jepet edhe personave që mbahen në dhomat e shoqërimit, pra që në momentet e para të privimit të lirisë. Pasi këtyre personave ju kufizohet liria deri në 5 orë (maksimumi) qëndrimi në dhomat e shoqërimit, ata merren në pyetje nga specialistët e policisë dhe kanë të drejtën për njoftimin e familjarëve të tyre, të drejtën për qasje me avokat mbrojtës, etj.

Gjatë inspektimit u konstatua se, brenda në dhomat e shoqërimit, ishin afishuar kartat me të drejtat ligjore të personave të shoqëruar në organin e policisë, si dhe të personave të ndaluar/arrestuar në përputhje me parashikimet ligjore në fuqi. Megjithatë mbeteshin ende të afishuara posterat e vjetra me të drejtat e personave të shoqëruar në mjediset e policisë dhe këto postera afatin maksimal të shoqërimit e kishin 10 orë. Për pasojë në shumë raste mund të kthehet në keqinformim të personave të shoqëruar. Në ligjin e ri “Për Policinë e Shtetit”¹¹ përcaktohet se afati maksimal i shoqërimit është **5 orë**. Afishimi i këtyre kartave ndihmon në rritjen e transparencës dhe ndihmon qytetarët të kuptojnë se si të mbrojnë të drejtat e tyre gjatë interaksionit me policinë. Duke qenë se ky është një hap i rëndësishëm drejt ndërtimit të besimit mes publikut dhe institucioneve të rendit, do duhet zëvendësimi i tyre sa më shpejt me postera të rinj.

Për sa më sipër dhe me qëllim zgjidhjen e problemeve të konstatuara gjatë këtij inspektimi, bazuar në pikën 3 të nenit 63 të Kushtetutës ku parashikohet se: “Avokati i Popullit ka të drejtë të bëjë rekomandime dhe të propozojë masa kur vëren shkelje të të drejtave dhe lirive të njeriut nga administrata publike” dhe në bazë të nenit 21/b të Ligjit Nr. 8454, datë 04.02.1999 “Për Avokatin e Popullit”, i ndryshuar, ku përcaktohet se: “Avokati i Popullit paraqet rekomandime për vënien në vend të së drejtës së shkelur tek organi administrativ, që, sipas tij ka shkaktuar shkelje të të drejtave dhe lirive”,

REKOMANDOJMË:

1. Marrjen e masave nga Drejtoria e Përgjithsme e Policisë së Shtetit për kryerjen e rikonstruksionit të përgjithshëm të godinës së Komisarariatit të Policisë Mirditë, me qëllim për ta kthyer atë në një institucion me standarde bashkëkohore dhe dinjtoze, si për personat e shoqëruar, arrestuar/ndaluar, ashtu edhe për punonjësit e policisë.
2. Marrjen e masave për krijimin e një ambienti të përshtatshëm për intervistimin/marrjen në pyetje të shtetasve, gjatë kryerjes së veprimeve procedurale nga specialistët dhe punonjësit e policisë në këtë institucion, si dhe të ndërpritet praktika e marrjes në pyetje të personave të shoqëruar në zyrat e punës të punonjësve të policisë të Komisarariatit¹².
3. Marrjen e masave të nevojshme, për krijimin e zyrave të posaçme për intervistimin e personave të mitur, duke ofruar një ambient të përshtatshëm që duhet të jetë i rregulluar në mënyrë të posaçme për zhvillimin e bisedave me fëmijët.
4. Marrjen e masave për sigurimin e sistemit të ngrohjes ose vendosjen e pajisjeve elektrike në dhomën e shoqërimit, për ngrohjen e këtyre ambienteve kryesisht në periudhën e dimrit.

¹¹ Ligji i ri nr.82/2024 “Për Policinë e Shtetit”, i cili ka hyrë në fuqi në datë 23.08.2024.

¹² Kreu VII, pika 4/d e procedurës standarde “Rregullat për trajtimin e shtetasve që shoqërohen në mjediset e policisë”.

5. Marrja masave të nevojshme për largimin e provave materiale nga dhoma e shoqërimit për të miturit në konflikt me ligjin dhe dërgimin e tyre në një ambient të dedikuar për këtë qëllim, si dhe vënien në funksion të dhomës së shoqërimit të miturve sipas kriterëve të parashikuara në Kreun VII, pika 4 të procedurave standarde “*Rregullat për trajtimin e shtetasve që shoqërohen në mjediset e policisë*” miratuar me Urdhrin Nr. 894, datë 19.07.2022 të Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit.
6. Marrjen e masave të nevojshme, për afishimin në ambientin e shoqërimit dhe në zyrën e informacionit të komisariatit, të listës së psikologëve të miratuar nga Urdhri i Psikologut, Tiranë.
7. Marrjen e masave të nevojshme, për afishimin në ambientin e shoqërimit dhe në zyrën e informacionit të komisariatit, të listës së avokatëve mbrojtës të miratuar nga Dhoma Kombëtare e Avokatisë.
8. Marrjen e masave të menjëhershme, për dhënien e kartës së të drejtave në formë shkresore personave të shoqëruar që në momentin e hyrjes së tyre në komisariat.

Për qëndrimin që do të mbani dhe masat që do të merrni në zbatim të këtij rekomandimi, të vihem në dijeni brenda afatit 30 ditor sipas nenit 22 të ligjit nr. 8454, datë 04.02.1999 “Për Avokatin e Popullit”, i ndryshuar.

Duke besuar në mirëkuptimin dhe bashkëpunimin tuaj,

**KOMISIONERI
i Mekanizmit Kombëtar
për Parandalimin e Torturës
(MKPT)**

**Ahmet PRENCI
dv**